

Lyngby Friskole
Att.: skoleleder Maiken Malmgren
Gammel Bagsværdvej 37
2800 Kongens Lyngby
Skolekode: 173020

Erklæring i forbindelse med pædagogisk tilsyn 22.11.2017, samt d. 24.01.2018

Undertegnede har onsdag d. 22. november 2017, samt onsdag d. 24. januar 2018 foretaget pædagogisk tilsyn af undervisningen efter gældende ministerielle regler: ”Bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler; lovbekendtgørelse nr. 785 af 21. juni 2017”

Onsdag d. 22. november havde jeg lejlighed til at overvære undervisningen i følgende klasser:

Kl. 8.00-8.45:	Dansk i 7./8. klasse
Kl. 8.45-9.30:	Engelsk i 1. klasse
Kl. 9.45-11.15:	Matematik i 5./6. klasse
Kl. 12.00-13.30:	Dansk i 2. klasse
Kl. 13.45-14.30:	Møde med dagens undervisere

I dansk på 7./8. årgang var der fælles analyse af Simon Fruelunds novelle ”Den rigtige verden”. Inden for analysen arbejdes med begreber som: tid/sted; miljø; berettermodellen; symbolik; personbundenhed og tolkningsnøgler. Alle begreber, hvor læreren kræver, at der enten skal findes eksempler i teksten eller spor i teksten – og hvor der eksempelvis skal tages stilling til, om berettermodellens ”Point of no return” har en velfungerende placering, og om tolkningsnøglerne kan hjælpe med at finde novellens temaer.

Der arbejdes i mange lag af teksten – eksempelvis om udvalgte ord fra teksten kan have både en konkret, men også overført betydning.

Eleverne arbejder dels fælles i plenum, men også afbrudt af par-arbejde, hvor lærerdefinerede spørgsmål drøftes.

Eleverne virker generelt meget optaget af teksten. Mange tager noter undervejs, og hos en del er der lavet et grundigt hjemmearbejde, da selve kopien af teksten er fyldt med noter og overstregninger. Lærerens funktion er guidende og spørgende i analysearbejdet, og der er en eminent balance mellem dels at udfordre eleverne og være vejviseren; og dels at stille forventninger og være givende. Dette ses både i det fælles arbejde, og i par-arbejdet, hvor læreren hele tiden er rundt hos parrene. Det er tydeligt, at der er forventninger til dybden af analysearbejdet og outputtet bliver i fællesskabet af høj faglig kvalitet.

Læreren formår at få undervisningen til at foregå i en atmosfære af anerkendelse og forventning, krydret med et smittende engagement.

I engelsk i 1. klasse starter lektionen med opråb af eleverne. Hver elev nævnes med navn og til hver enkelt elev siges ”Godmorgen”, som den enkelte ligeledes responderer med et ”Godmorgen”. Jeg orienteres om, at fokus i lektionen på onsdage er mundtlighed – dette via sanglege.

Der startes op med en bevægelses-sang, hvor der indgår jump, twist og klap. Herefter en ”Swimming”-sang, hvor tekst er bundet op på tilhørende bevægelsesmønstre. Så synges der ”Head and shoulders”, hvor versene bygges op således, at der vers efter vers udgår noget tekst, men bevægelserne bevares. Herfra går det løs med sangene ”Two little dickey birds” og ”Humpty dumpty”. Eleverne efterspørger herefter endnu en sang, hvilket imødekommes.

Efter hver en sang spørger læreren til udvalgte ord fra teksterne, hvor eleverne byder ind med ordenes betydning. Der spørges begge veje rundt – eks. ”What is nose?” og ”Hvad hedder knæ?”. Læreren griber også nogle ord, som kan henlede til at drøfte ental og flertal.

Herfra skiftes der aktivitet, og eleverne placeres i to rækker overfor hinanden. Der er en tælle-øvelse; der trænes ugedage, samt en øvelse, hvor eleverne skal starte med ”I am...” og så selv skal finde et ord at sætte ind (”strong”, ”beautiful”...).

Lektionen afsluttes med en sang.

Samlet set en lektion med mange aktiviteter, hvor det er muligt for eleverne at kombinere læring med bevægelse. Eleverne opleves glade, engageret og fantasirige.

Læreren optræder med engagement og varme og har sikret en lektion med variation i aktiviteter, og hvor eleverne arbejder dels i fællesskab, og dels i makkerpar, med mange skift mellem makkere.

Læreren møder eleverne med indlevelse og får involveret eleverne på en anerkendende facon.

Lektionens fokus på mundtlighed er i høj grad indfriet og generelt har klassen et stort ordforråd.

Lektionerne i 5./6. klasse matematik starter ved, at læreren åbent fortæller om årsag til et længere fravær. Læreren er konkret og ærlig, samt imødekommende overfor spørgsmål og giver det en tilpas fylde, der skaber klarhed. Læreren har under fraværet været i tæt kontakt med vikaren og samarbejdet omkring planer for undervisningen. I dag samles der op på den plan.

4 elever går et andet sted hen og arbejder med bogen Format. De resterende arbejder med e-mat, hvor forløb med regnearterne plus, gange, minus og dividere skal afrundes. Eleverne arbejder individuelt, men 2 gange stoppes der op fælles, og sammen gennemgås forskellige metoder til at gange og dividere. Under det individuelle arbejde er det tilladt at drøfte opgaver med en makker, og det er også muligt at tage høretelefoner på.

I lokalet hænger et ugeskema, hvor det er tydeligt noteret ud for hver enkelt elev, hvad der skal arbejdes med hen over en uge – dels på e-mat og dels i Formatbogen. Til dette er der dels tid i skoletiden, og noget skal laves hjemme. I skemaet fremgår – som nævnt – planen for den enkelte, hvor det ses, at der er taget højde for niveau og differentiering er tydelig.

Der er en behagelig stemning blandt lærer og elever med plads til humor. Det er lektioner præget af fokus på den enkeltes niveau; hvor det er tilladt at benytte fremviste eller egne metoder, og hvor der er rum for, at hvert barn lærer forskelligt.

Den strukturerede tilgang til elevernes arbejde gør det tydeligt, hvad der skal ske – og det opleves, at hver elev har en rutineret tilgang til arbejdet for lektionen.

I dansk i 2. klasse startes lektionen ud med en gennemgang af dagens program, som dels gives mundtligt, men som også skrives på tavlen.

Programmet er:

- 10 min. med bogstavskrivning
- 2x7 min. med læsemakker

- Lille lufte-pause
- Fandango

Under bogstavskrivning arbejder eleverne individuelt med udgangspunkt i det, den enkelte er nået til. Der sættes rolig musik på, og eleverne arbejder stille og fokuseret.

Under makkerlæsning læses der i selvvalgt frilæsningsbog. Læreren er god til at tale med "hviske-stemme" rundt hos de enkelte par, hvilket smitter af på elevernes stemmeføring. Det er derfor muligt for alle at sidde i klassen og læse med makker. Eleverne virker optaget heraf, og nogle forholder sig også til bogen med deres makker ("Orv, det var sjovt", "Den er god"). Der er taget udgangspunkt i bøger, der matcher den enkeltes læseniveau – og generelt er der et fint niveau.

Så er det tid til lidt luft – alle får rørt sig lidt og der åbnes ud til, så lokalet også får lidt frisk luft ind. Slutteligt skal der afrundes med Fandango. I klassen har de tidligere læst en tekst, som der er fælles samtale om. Der arbejdes med "Den varme stol", hvor 2 elever er "mor" og "far" fra teksten, og hvor klassekammerater må stille spørgsmål, som skal besvares ud fra kendskabet til mor- og far-typerne i teksten. Altså en måde at arbejde med elevernes fortolkning af figurerne fra teksten.

Teksten indeholder også billeder, hvilket anvendes til også at understrege pointer i teksten. Læreren guider eleverne til at se denne sammenhæng. Eksempelvis kommer begrebet "overdrevent" frem ift. tegningerne, som gribes til at drøfte, hvad hensigten er med disse overdrevne tegninger.

Afslutningsvis når de at tage hul på, hvad "replikker" er – dette blandt andet ved at referere til et teaterstykke eleverne har lavet tidligere.

Lektionen afrundes fælles ved, at hver enkelt rydder pænt op ved sin plads og venter bag ved stolen, til der er grønt lys for at gå.

Lektionerne er tydeligt styret ud fra det, der er programsat. Den enkelte ved, hvad der skal ske. En tålmodig, rummelig og anerkende tilgang til eleverne er fundamental – og der er stort øje for alderstrinnet, dels ift. elevernes forskellighed, og dels ift. at sikre god variation i undervisning, hvor flere elementer er tilgodeset (eks. differentiering og arbejdsmetoder). Der er generelt et fint niveau – og der stilles også forventninger til arbejdet. Eks. opleves analysearbejdet i teksten fra Fandango at være højt.

Samtidig er der stort fokus på klasserummet ud fra, hvad der er forventet adfærd – et arbejde som læreren er vedholdende i. Gode arbejdsvaner er også i fokus, og læreren er god til at hjælpe eleverne til struktur. Samlet set en lektion, hvor mange klasserumsledelselementer er indtænkt og udføres.

Som afslutning på dagen havde jeg lejlighed til at tale samlet med de lærere, jeg havde besøgt. Dels talte vi om dagens observationer, men også om et par konkrete spørgsmål ift. at lære skolen bedre at kende. Fokus var her på det relationelle til kollegaer og ledelse, samt hvorledes der arbejdes for at have blik for den enkelte elevs faglige og sociale udvikling.

Lærerne giver udtryk for, at der kollegialt er en varme, en rar atmosfære og stor åbenhed. Dette mærker jeg blandt ved tilgangen til det, at have en tilsynsførende på besøg, samt ved tonen og dynamikken blandt lærerne i pauserne. Lærerne siger samstemmende, at det anerkendende og rummelige miljø er kendetegnede dels i relationer til kollegaer, elever og ledelse.

Ledelsen får stor ros for deres tilstedeværelse og opbakning. Det opleves, at der er god sammenhæng mellem det "vi siger, vi er" og det "vi gør".

Ifølge blikket for elevernes faglige og sociale udvikling er der flere veje hertil. Det faglige kan følges konkret ved diverse test, men de forholdsvis lave klassekvotienter giver også god plads til at have fokus på den enkelte i dagligdagen. Der er dels fokus på deres faglige udvikling, hvor

differentiering tages seriøst – og det er i de daglige dialoger, at der også tages hånd om – og er tid til – at have føling med den enkeltes trivsel. Jævnlig klassekonferencer giver oveni lærerne mulighed for sammen at drøfte det enkelte barn. Observationer blandt lærerne af forskellig karakter er ikke et struktureret benyttet redskab, men ved behov sættes det i værk. Det er min fornemmelse, at der ikke er behov for strukturering af dette, da det opleves at kulturen på skolen er, at vi sammen tager hånd om det, der er og måtte opstå.

Samlet set vil jeg karakterisere den undervisning, jeg overværede, som inspirerende, fagligt kvalificeret og præget af dialog med eleverne. Det er min vurdering, at elevernes standpunkt i ovennævnte fag til fulde svarer til, hvad der almindeligvis opnås i Folkeskolen jf. Fælles Mål. Og det er min opfattelse, at der er overensstemmelse mellem tanke og tale.

Onsdag d. 24. januar havde jeg lejlighed til at overvære undervisningen i følgende klasser:

Kl. 8.45-9.30:	Kulturfag i 4. klasse
Kl. 9.45-11.15:	Engelsk i 7./8. klasse
Kl. 12.00-13.30	Kulturfag i 4. klasse
Kl. 13.30-14.00	Afrunding med Maiken Malmgren

I 4. klasse finder eleverne så småt på plads ved lektionens start. Ved navneopråb er der et "Godmorgen" til den enkelte elev, samt øjenkontakt – og der er plads til dels af spørge ind til en elevs afholdelse af fødselsdag i weekenden og en elev, der har fået en rockguitar. Der er plads til alle med god styring af taletiden og taleretten. Overordnet en rolig og behagelig opstart.

Dagens program præsenteres:

- 1) Færdiggørelse af Pop-op-bøger
- 2) Hvad er kultur?

Inden eleverne går i gang med deres pop-op-bog, giver læreren en genopfriskning af, hvad bogen skal indeholde. Der skal være en bibeltegning – enten det gamle eller nye testamente, og der skal være 4 dyr, der symboliserer de 4 evangelister. Dertil skal der skrives noget tekst, og til dette er der differentieret krav – både ift. længde, men også ift. at skrive i hånden eller på computeren. Der opleves accept blandt eleverne ift. deres forskellige faglige niveauer, dette ud fra at der ikke sættes spørgsmålstejn ved de forskellige rammer/krav, læreren udstikker for den enkelte.

Eleverne arbejder i små grupper, som læreren laver. Eleverne er gode til at arbejde i grupper, og de samarbejder godt. De er også gode til – enten adspurgt eller på eget initiativ – at hjælpe hinanden. Læreren er i hele processen optaget af at nå rundt og hjælpe, guide og vejlede, hvilket opleves mestret på anerkendende og retfærdig vis.

Efter frokost er jeg tilbage ved kulturdagen i 4. klasse. Lektionen starter op med samtale om frikvarteret, da der er opstået uenighed i klassen ift. en leg. Mange elever vil gerne byde ind. Læreren tager tydelig styring af dialogen, som er nødvendig – og eleverne høres. Læreren får samlet dygtigt op på situationen, dels ved at alle har en stemme – og dels ved, at ingen ender med at føle

sig hængt ud. På trods af at det er nødvendigt at ridse op, hvor man kan gå fejl af hinanden – og hvad der i en leg med dets regler ikke kan laves om på uden enighed, så formår læreren, at være tydelig i sin guidning, samtidig med at få rummet alle følelserne. Dialogen fører frem til enighed om 3 fælles regler for legen.

Dagens program fortsætter herefter. Nogle elever – på frivillighedens basis – stiller sig op og fremlægger deres pop-op-bog for klassen. Oven på disse opstår en drøftelse af ”Hvad kan man tro på ud over kristendommen”. Eleverne byder ind med Buddisme, Hinduisme og Jødedom. At være ateist vendes også – og elever og lærer får sammen defineret, hvad ordet dækker over.

Herfra arbejdes der med kulturbegrebet. Hvad er kultur? Der arbejdes mundtligt med natur vs.

Kultur. Natur over for ”født således” og kultur som ”noget dyrket”. Der vises en kort film, der på pædagogisk vis forsøger at skabe forståelse for kulturbegrebet.

Herefter deles eleverne i grupper, hvor de ud fra et ark med spørgsmål, skal drøfte og give bud på svar ift. ”Hvad er legekultur” og ”Hvad er fodboldkultur”. Nogle elever arbejder i klassen, andre i kælderen. Et par elever er lidt lang tid om at komme i gang, men læreren går til dem enkeltvis og lytter til, hvad det handler om – og får fornemt afrundet, hvad der ”måtte forstyrre” i deres hoveder, så de herefter kan fokusere koncentreret på det arbejde, der skal laves. Gruppearbejdet fungerer fint, og her er læreren konstant opmærksom på at når rundt til grupperne og sikre, at de er på rette vej. Ved timens afslutning rydder alle op, så dukkene kan komme i gang. Da alt er klaret, står alle bag deres stol. Her bruges der tid på en kort fælles afrunding af dagen, hvor der drøftes: Hvorfor leger vi? Hvem leger? Hvornår leger man? Er der regler? Er der nogen, der bestemmer? Hvad sker der, hvis man bryder reglerne?

Dagens program har været præget af overblik og struktur. Tydelighed i forventninger til såvel det faglige indhold, som til klasseadfærd. Variation i den didaktiske tilgang til undervisning. Relationel tryghed og gode vaner ift. af starte og afrunde dagen fælles.

I engelsk i 7./8. klasse møder jeg en varm velkomst fra elevgruppen, som jeg har været hos ved tidligere tilsyn.

Eleverne skal arbejde med deres Pitstop bogsystem, hvor emnet er ”Fear”. Der startes ud med fælles oplæsning af et digt, hvorefter der er dialog i plenum ift. digtets handling. Dette fører videre til drøftelser af ”Hvad er fear?”. Med disse to fælles drøftelser, bedes eleverne i bordgrupper at drøfte, om digtet giver en god beskrivelse af fear. Alle eleverne er aktivt deltagende i deres gruppe, og lærerne er rundt hos grupperne og sikrer, at de kommer omkring ”whats” and ”whys”. Eleverne trænes således i at kunne højne deres analyse og/eller argumentation.

Tilbage i plenum taled der om den enkeltes frygt. I dette klasserum er der plads til stor åbenhed og ærlighed og samtalen bliver for nogle meget følelsesladet. Dette gives der rum for, og der er både fra elev- og lærerside stor respekt og anerkendelse for følelserne.

Herefter drøftes forskellene på rational og irrational fear. Igen er der variation mellem drøftelser i plenum og i bordgrupper. Eleverne mestrer flot disse skift, og med læreren som tydelig styrer af skiftene, samt tydelighed i sin forventning om arbejdsindsatsen.

Så gives der en kort luftpause. Eleverne virker øvede i at få et luftpause – dette ift. at respektere, at den er kort, og det er være hurtigt klar igen på sin plads.

I den fælles samtale er der nu fokus på de fysiske reaktioner ved frygt. Herefter uddeles en tekst, som eleverne læser højt i klassen. Der medfølger spørgsmål til teksten, hvor de 4 første tages sammen – og eleverne skal herfra arbejde med de sidste spørgsmål skriftligt. Der gives tid til arbejdet i klassen, og bliver man ikke færdig, er det lektier til næste gang. Eleverne kan vælge, om

de arbejder alene eller parvis. Hvis man bliver færdig skal der arbejdes på grammatip.dk – med det sæt der har særligt fokus på nutids-r.

Lektionen har båret præg af variation i arbejdsmetoder: plenum; gruppearbejde, mundtligt, skriftligt, alene, parvis. Klasserummet er trygt, hvilket giver rummelighed, respekt og anerkendelse. Dels til hinandens personlige forskelligheder, samt til faglige forskellige niveauer. Eleverne er – uagtet deres niveau – helt frie i deres mundtlighed i klasserummet. Læreren har en formidabel evne til at udvise indlevelse og engagement, dels for det faglige og dels for den enkelte, hvilket vurderes at være en vigtig faktor ift. at engagere eleverne, samt at skabe et klasserum med plads til alle.

Dagen afrundes med Maiken. Ud over tilbagemeldinger på dagens observationer, drøfter vi den overordnede tanke om kulturdage, både ift. indhold og struktur. Det væsentligste for samtalen bliver sikringen af, hvad skolen samlet lægger i kulturbegrebet som undervisningsfelt, samt sikringen af at komme omkring fag/emner, der vil være relevante hen over et samlet skoleforløb. Majken fortæller, at der løbende er drøftelser og justeringer, som netop skal sikre den røde tråd gennem hele forløbet. I øjeblikket arbejder Majken på, at forløbet får en yderligere detaljeringsgrad på årgangene, som dels skaber flow og sammenhænge – og som dels giver overblik og vished for den enkelte medarbejder ift., hvornår gør vi hvad og hvorfor.

Samlet set vil jeg karakterisere den undervisning, jeg overværede, som inspirerende, motiverende og fagligt kvalificeret og præget af dialog og interaktion med eleverne. Det er min vurdering, at elevernes standpunkt i ovennævnte fag til fulde svarer til, hvad der almindeligvis opnås i Folkeskolen jf. Fælles Mål. Jeg anser derfor lovens krav om undervisningens standard og brug af lærebøger for at være opfyldt. Det er dertil min vurdering, at skolen overordnet arbejder i en ånd af udvikling - og det er min opfattelse, at der er overensstemmelse mellem tanke og tale.

Det er min opfattelse, at Lyngby Friskole forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre – dels via ovennævnte observationer; dels via skolens formulerede og udtrykte holdninger, og dels via skolens pædagogiske og didaktiske tilgange.

Undervisningssproget på Lyngby Friskole er dansk.

Skolen har ikke modtaget donationer siden sidste pædagogiske tilsynsbesøg.

Med venlig hilsen

Debbie Hamilton
Viceafdelingsinspektør